

Folk bryr seg om naturen

Omkring 75 % av landjorda på kloden er endret – av mennesker.

Byer, veier, energianlegg og industri står for det meste, men industrielt landbruk og skogbruk står også for mye av endringene. I tillegg er det betydelige inngrep og forurensning til havs.

Den alminnelige naturen er under sterkt press, slik det er for allerede sjeldne arter og naturtyper. Arter som gråspurv, multe og rødkløver er i sterk tilbakegang. Fuglebestandene rundt Trondheimsfjorden har hatt en drastisk tilbakegang.

Den viktigste årsaken til dette tapet er menneskenes appetitt på å endre naturen. Den vanlige myra, den vanlige stranden, den opprinnelige skogen og de vanlige fjellområdene bygges ned, bit for bit. Vi har ingen natur å miste!

Når naturen vår er truet stiller folk opp. Med 3800 medlemmer i fylket i ryggen, jobber vi for å sikre naturmangfold og levedyktige bestander og leveområder både på land og til vanns.

Tiritungeblåvinge. Foto: Isrid Jantsch-Rundberget

Praktfrynsesnegl (*Facelina auriculata*). Foto: Petter Krogstad

Miljøkriminalitet må stanses

Naturen har svakt rettsvern, og selv der reglene er klare, får lovbrudd ofte ingen konsekvenser.

Mange miljøraker må føres som sivile rettsaker, men naturen har ingen midler til å føre kostbare rettsprosesser.

I 2020 ble miljøkriminalitet fremhevet av Riksadvokaten som prioritert område: «..lovbrudd på miljøfeltet kan være svært alvorlig kriminalitet. Det er tale om lovbrudd som gjerne rammer oss alle, og som kan svekke vårt livsgrunnlag.»

Naturvernforbundet i Trøndelag følger med, og har anmeldt flere ulovlige inngrep i natur.

Alt forbruk har naturkonsekvenser

Veier, hytter, gruvedrift og energiproduksjon krever areal. Arealer naturen bruker og trenger.

Verden står overfor både en klimakrise og en naturtapkrise. Begge er alvorlige og menneskeskapte.

Menneskeheten bruker nå tre ganger så mange ressurser som jorda har å gi. Og nordmenn toppe dette forbruket.

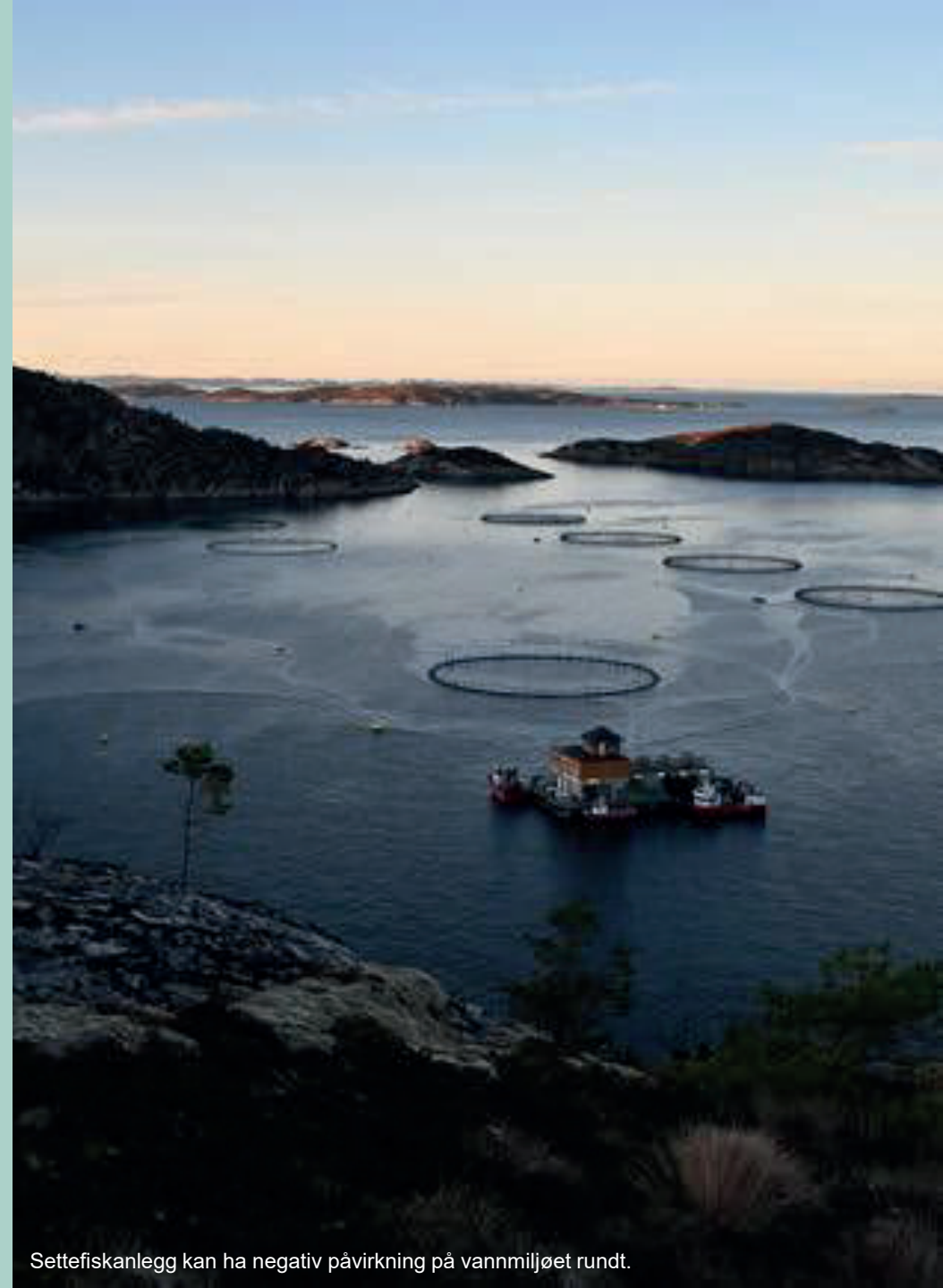
Det er bare en velfungerende natur som kan redde klimaet.

Se tips på tavarepadetduhar.no

Oppdrettsnæring til belastning

Oppdrettsindustrien medfører en stor belastning på sjøørreten, villaksen og andre arter. Industrien er også en stor kilde til plastforurensing. Trøndelag er ett av fylkene med høyest produksjon av oppdrettsfisk i Norge. Produksjon i åpne merder medfører omfattende utslipp av fôr, medisiner og ekskrementer, i tillegg til rømt fisk og spredning av sykdommer. I tillegg til laks og regnbueørret, satses det nå på oppdrett av både torsk, kveite og andre arter i Trøndelag. Naturvernforbundet mener at det er stor risiko knyttet til disse utvidelsene, særlig for kysttorsken. Disse konsekvensene må tas på alvor.

Naturvernforbundet jobber for et strengere lovverk på området, i tillegg til å uttale seg om konkrete saker og gi formelle innspill til kommuner og andre myndigheter. Men det er mange saker, og behov for store ressurser for å kunne engasjere seg i alle sakene.

Ta vare på skogen!

I dag er bare 30 % av skogen i Norge naturskog som ikke har vært flatehogd. Her lever nesten halvparten av de truede artene våre. Skogen tar opp og lagrer karbon, mest i skogsjorda og noe i trærne. Omfattende flatehogst fører til at de store karbonlagrene under bakken reduseres, og at både truede og vanlige skogsarter mister hjemmene sine.

En overgang til mer skånsom hogst lar seg vanskelig kombinere med dagens økte satsing på uttak av virke. For å bevare skogen er det nødvendig med en omlegging av skogsdriften til mer lukket hogst. Bruk av trevirke til kortlevde produkter må reduseres, og bygningsmaterialer og andre produkter som varer lengre må prioriteres. Lukket hogst vil gi bedre tømmerkvalitet.

Stopp vindkraftutbygging!

Energiselskapene er igjen på offensiv jakt på nye områder for utbygging. Fra regjeringa har det nærmest gått ut pålegg til alle kommuner om å stille arealer til disposisjon for utbygging av vindindustri. NHO og LO følger opp med «Kraftløftet». Selv på Fosen der det fortsatt pågår menneskerettighetsbrudd, ser de etter nye områder.

Kraftselskapene satser på at myten, om at mer fornybar energi fører til mindre bruk av fossil energi, skal synke inn i folk. Norge har stabilt overskudd på 15 – 20 TWh, og det er ikke mangel på strøm som hindrer utfasing av fossil energi. Vindkraft er enormt arealkrevende, ødelegger natur og er kilde til forurensing.

Skal dette stoppes må folket mobiliseres. Vi sier som folket i Heim: «Det hørre itj Heim!»

Foto: Privat

Sørmarkfjellet. Foto: Kari Merete Andersen

Arealplaner

I mange kommuner pågår nå prosess med revisjon av arealplaner. Da må vi passe på at det ikke blir åpnet opp for mer nedbygging av natur. Hver enkelt kommune må ta ansvar for hvordan Naturavtalen fra Montreal skal bli virkelighet. Kommunen kan til enhver tid ta næringsarealer ut av planen tilbake til LNFR (landbruk, natur, friluft og reindrift).

Vi trenger store, sammenhengende områder som kan fungere som byens lunger og fristed for både planter, insekter, dyr og mennesker.

Støtt arbeidet

Som medlem bidrar du til å ta vare på naturen og til å stanse klimaendringene.

Du kan støtte oss ved å bli medlem, bli fast giver eller ved å gi en pengegave.

Innmelding: Send NATUR til 2002 (200,-).

trondelag@naturvernforbundet.no

Bli med, da vel!

Naturvernforbundet arrangerer en rekke ulike arrangementer og aktiviteter.

Både fylkeslag og lokallag arrangerer møter, treff, naturgledeturer, aksjoner og andre treff.

Vi sender dessuten hørings svar og uttalelser om lokale og regionale saker.

Send oss tips om saker i ditt område: trondelag@naturvernforbundet.no

Følg oss på
Facebook.com/naturvernforbundet
-i-trøndelag

4-felts motorvei med 110 km/t – nei takk!

Areakrevende motorveiutbygginger tvers gjennom viktige landbruksområder er dårlig arealdisponering, svært dyrt og gjør det umulig å oppnå målet om å opprettholde landbruksareal.

To/trefelts-veier med maksimalt 90 km/t kan tilpasses landskapet og koster langt mindre.

Å bygge ut kostbare nye veier samtidig som vedlikehold av fylkesveinettet reduseres gir dårligere infrastruktur og økte kostnader. Økt fart krever vesentlig mer drivstoff for samme strekning.

Naturvernforbundet mener vi først må ta vare på de veiene vi har, før vi bygger ut arealkrevende motorveier. Det må også satses på kollektivtrafikk, buss og tog.

Firefelts motorvei med 110 km/t bryter med vernet av Gaula, her fra Kvål.

Ta vare på nærnaturen!

Det er naturen vi bruker som vi knytter oss tettest til. Derfor er det ikke rart at naboer og brukere av «nærskoger» – naturområder nært der folk bor – blir truet av utbygging.

Boligutbygging, veier, næringsareal. Alt spiser seg inn på de viktige naturområdene nært der folk bor.

I Trondheim er både Tillermarka, Steintrøa/Fuglemyra, Våttakammen og Østmarka truet av utbygging. Dette skjer også på Røros, i Steinkjer og ellers i fylket.

Naturvernforbundet jobber sammen med lokale aksjonsgrupper for å stoppe utbygginger.

*Bli med på Naturgledetur! Her fra Fuglmyra.
Se naturvernforbundet.no/trondelag for nærmere informasjon*

